

тей та світогляду. В такому разі навчання буде цікавим та ефективним для обох сторін.

Список використаних джерел

1. Howe, Neil; Strauss, William (2008). Millennials Go to College: Strategies for a New Generation on Campus (2nd ed.). Great Falls: Life Course Associates. ISBN 9780971260610.

2. Coates, Julie (2007) Generational Learning Styles. LERN Books. URL: <https://www.amazon.com/Generational-Learning-Styles-Julie-Coates/dp/1577220323>

3. Поколение Z: кто эти люди и чего они хотят // Management.com.ua 25.05.2015 URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend700.html>

4. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії//Народна освіта: електрон. наук. фахове вид. 2018,№ 1(34) URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229

5. Weber, Ch.M. Rapid Learning in High Velocity Environment : Dissertation to the Degree of Doctor of Philosophy In Management of Technological Innovation and Entrepreneurship / Weber, Ch.M. – Massachusetts Institute of Technology, 2003. – 569 p.

6. Соловійов В.М., Семеріков С.О., Теплицький І.О. Мікронавчання як основа мобільного навчання URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/932/1/%D0%A1%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%A2%D0%B5%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf>

7. Microlearning – малими кроками до великих результатів // EdEra.blog URL: <http://blog.ed-era.com/microlearning-malimi-krokami-do-vielikikh-riezultativ/>

ІННОВАЦІЙНІ СОЦІАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДІ

Любов Червінська
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана
LPC21@ukr.net

(Україна)

INNOVATIVE SOCIAL ORIENTATIONS OF YOUTH

Lubov Chervinska

SHEI “Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman”

LPC21@ukr.net

(Ukraine)

Актуальність. Завдання вищих навчальних закладів полягає в тому, щоб готувати необхідну кількість інноваційних менеджерів та інших фахівців, які зможуть продукувати інноваційні ідеї та втілювати їх у всі сфери суспільного життя. Інноваційне навчання й стимулювання творчої ініціативи в студентському середовищі суттєво підвищить конкурентний статус випускників на ринку праці й сприятиме їхній інноваційній активності. Однак сьогодні маємо невідповідність між бажаним інноваційним навчанням і реальною організацією навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Відбувається посилення духовної кризи молоді, девальвація її найважливіших соціально значущих цінностей, зростання маргіналізованого прошарку в молодіжному середовищі, переважання негативних і асоціальних мотивів у процесі адаптації до зміни умов життя, насамперед в матеріальному плані, і, нерідко протиправним шляхом.

Постановка проблеми. Сучасна українська молодь багато в чому стала відходити від застарілих традицій.. Реалізація державної політики щодо молоді повинна бути спрямована на подолання бідності молодого покоління, збільшення його зайнятості, створення реальних механізмів підготовки молодих конкурентоспроможних спеціалістів, спрямованих на розвиток інновацій.

Результати дослідження. Згідно з адаптованою версією теорії поколінь, розробленої вченими Н. Н.Хоуом і У.Штраусом (N.Howe, W.Strauss) у 1991 р., сьогодні виділяють наступні покоління живих людей: переможці - 1900-1922 року народження, мовчазні - 1923-1942, Бебі- бумери - 1943-1962, X (ікс) - 1963-1982, Міленіум або Y (ігрек) - 1983-2002, Z (зет) – з 2003 року народження. В різних джерелах приводиться дещо інша класифікація поколінь за роками народження[3,4]. Завдяки цьому в ХХІ столітті, з розвитком високих технологій, відбуваються серйозні зміни у сфері освіти. Викладачі відзначають, що традиційні ме-

тоди та інструменти навчання не дають необхідних результатів. Сьогоднішні студенти - це покоління Y, вже повністю задіяні в цифрових технологіях, для яких традиційна модель навчання у вищих навчальних закладах вже не є досить ефективною. На зміну йде абсолютно нове покоління студентів. (Це дошкільнята та школярі, що народилися після 2000-х років), що переживають соціалізацію в епоху бурхливого розвитку інформаційних технологій, які традиційно називаються Поколінням Z («цифрове покоління», «цифрові аборигени», Net Generation, Internet Generation, Digital Native, Покоління ЯЯЯ і ін.).

Принципова відмінність «цифрового покоління» полягає в тому, що технології, які вона мають «в крові», діти використовують зовсім на іншому рівні, оскільки вони зростають в епоху смартфонів, високого візуального дозволу, об'ємного звучання, 3D і 4D графіки, мобільних технологій, комп'ютерних ігор, глобалізації і постмодернізму. Вони не пам'ятають світу без Інтернету та соціальних мереж [2]. Те, що попередні покоління називали "новими технологіями" або "технологіями майбутнього", для покоління Z вже є.

Особливістю цього покоління молоді є більш образне мислення, вищі вимоги до мотивації, що вимагає від студентів більш чітких стимулів, які визначають конкретний результат для конкретної роботи. Вважається, що представники цього покоління є найбільш технічно підкованими, амбітними, незалежними, запозятливими і цілеспрямованими особами. Дослідники вже відзначають наступні характеристики, проблеми і особливості мислення нового покоління: діти майже з моменту народження на інтуїтивному рівні взаємодіють з різною електронікою і спілкуються з зовнішнім світом переважно через екранування мобільних телефонів, комп'ютерних дисплеїв; є активними споживачами високотехнологічних і гаджетів; їм важко дружити в реальному світі; віртуальне спілкування переважає над особистим; діти швидко вступають в онлайн-контакт, але реальне дружнє спілкування для них ускладнене; щодня діти та підлітки встигають переглядати певний набір екранів, тому вони мають швидке сприйняття інформації, але вони часто тримають увагу на одній темі, близько 8 секунд; набагато частіше читають короткі новини; образ їхніх думок є фрагментарним, а судження поверхневі ("мислення кліпу"); у них немає "героїв" і "влади", є тільки "ідоли" (як у поколінні "Грек"); авторитет батьків і вчителів зменшується на користь постійно зростаючого Інтернету, збільшується психологічна відстань між дитиною і дорослим, а також

страждає процес передачі досвіду дорослих дітям; майже вся інформація отримується дітьми покоління Z з мережі, що дає їм впевненість у своїх поглядах, які далеко не завжди правильні; замість телефонних розмов вони вважають за краще обмінюватися SMS, користуватися електронною поштою, веденням блогів - соціальні мережі, вони мають можливість «багатозадачності» (одночасно слухати музику тр3-музику, спілкуватися з друзями в чаті, блукати в Інтернеті, редагувати фотографії, робити це все під час навчання, їх улюбленим предметом у школі є іноземні мови [1].

Вищезазначене описує загальні тенденції. Однак ці особливості покоління майбутніх студентів повинні враховуватися в процесі розробки освітніх програм вищих навчальних закладів; потребують перегляду форми довузівської та профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами, напрями професійної підготовки та перепідготовки факультету. Враховуючи психологічні особливості нового покоління майбутніх студентів, необхідно адаптувати методики навчання відповідно до вимог часу, змінити формат презентації матеріалу, використовувати технології з індустрії комп'ютерних ігор. Необхідно спілкуватися з представниками "цифрового покоління" на їхній мові, використовуючи інтерактивні методи, IT-технології.

Маючи ряд унікальних особливостей це покоління, звичайно, вимагає іншого, інноваційного підходу. Так, система безперервної освіти, що пропонується в Білоруському торговельно-економічному університеті споживчої кооперації (БТЕУ), є певною різноманітністю рівнів і форм навчання. У п'яти основних освітніх програмах університету навчаються представники різних поколінь - від людей похилого віку в Інституті третього віку до молодших школярів і навіть дітей дошкільного віку (іноземні мови), застосовуючи сучасні навчально-методичні підходи до навчання та виховання. З 2014 року університет вже має досвід роботи з дітьми «цифрового покоління» в рамках навчальної програми додаткової освіти дітей та молоді, яка реалізується як проект «КоперЛінг» у форматі лінгвістичного бізнес-табору для школярів під час канікул. Даний проект отримав I місце у VII Міжнародному юнацькому чемпіонаті з підприємництва «Молодь в підприємстві --2015» за «Кращий освітній проект». Представники "цифрового покоління" беруть активну участь у дослідницькій діяльності університету. Школярі взяли участь у XXXV Міжнародній науково-практичній конференції для студентів та учнів "Інноваційний потенціал молоді в сучасному світі",

організовану БТЕУ. Щороку проводиться науковий семінар "Шлях до країни" Економіка" зі школярами 5-11 класів, проходять "Університетські суботи", широко використовуються звичні молодим людям, цифрові пристрої - Мультіборд, інтерактивні поверхні, планшети, проектори ігрові методи навчання.

Перший досвід дистанційного навчання в БТЕУ був отриманий у 2009 році при організації курсів підвищення кваліфікації менеджерів та експертів у сфері споживчої кооперації. У 2013-2014 роках було проведено значну роботу з впровадження віддалених технологій в основні освітні програми. Створено спеціальний відділ дистанційних освітніх технологій та інновацій, запущено інформаційний сайт кафедри; система дистанційного навчання розгорнута на веб-сервері і розташована на домені sdo.i-bteu.by, інтенсивно розвивається освітній портал університету. Створені спеціалізовані зали сучасних інтерактивних засобів навчання, онлайн вебінарів; встановлено обладнання для проведення відеоконференцій.

Більше 70% студентів в Україні назвали кар'єрне зростання як найважливіший критерій вибору роботодавця в 2015 році. Такими були результати щорічного дослідження ЕУ "Кращий роботодавець". Крім перспектив кар'єри, для студентів важливі можливості особистого та професійного розвитку, отримання належної заробітної плати, іміджу компанії та міжнародного досвіду. Прімітно, що в порівнянні з минулим роком зростала важливість грошової винагороди як критерію вибору роботодавця - студенти все частіше звертають увагу на матеріальну складову через складні економічні умови. У системі факторів привабливості роботодавців були відзначені наступні п'ять провідних факторів: кар'єрний ріст (71%), особисте та професійне зростання (55%), заробітна плата (54%), імідж компанії на ринку (53%), міжнародний досвід (51%). Крім того, щороку респонденти все частіше наголошують на важливості умов і графіка роботи - це пов'язано з прибуттям на ринок праці представників нового покоління (Y), а останнім необхідно забезпечувати збалансованість між трудовою діяльністю і особистим життям.

У дослідженні 2015 року студенти самостійно назвали більше 500 організацій, де вони бажали б працювати. Як і у випадку досвідчених кандидатів, понад 80% респондентів назвали компанії з ІТ, FMCG (виробництво та дистрибуція споживчих товарів) та професійні послуги. За інформацією керівника з управління практикою People Advisory Services організації ЕУ в нашій країні, ІТ-сфера безперечно є найбільш привабливою серед сту-

дентів - крім високих зарплат, роботодавці даної сфери діяльності озвучують пропозиції з найкращими умовами роботи та широким спектром додаткових переваг.

Найменш популярними серед студентів були інвестиції, агрохімічна галузь та страхова діяльність. Що стосується найпривабливіших роботодавців, то, за словами студентів, ними стали : "1 + 1", "Google", "Microsoft", "Нестле", "ПриватБанк", "Філіп Морріс" організації з аудиторських і консалтингових послуг («велика четвірка») [1]. Даний перелік визначено відомими зарубіжними і вітчизняними організаціями, оскільки для претендентів на вакантні місця, молодих осіб, рівень привабливості роботодавця значною мірою залежить від популярності його корпоративних та продуктивних брендів.

Щодо питання про те, де опитувані отримують інформацію про можливі робочі місця, більша частина респондентів зазначили: Інтернет-джерела, включаючи соціальні мережі (64%), сайти працевлаштування (59%) та інтернет-новини (складає 52%). Порівнюючи з попереднім, 2014 роком, значно більше молодих людей стали називати соціальні мережі, ніж якісь інші ресурси інтернету. Означена ситуація, як уявляється, може стати на нагоді роботодавцям у використанні кращого способу інформаційного забезпечення молоді. Крім джерел інтернету, респонденти дуже часто називали ЗМІ - їх цитували понад 50% респондентів, що набагато більше, ніж у минулому році [3]. У той же час, частота звернень студентів до участі роботодавців помітно зменшилася: ярмарки вакансій, зустрічі з представниками компаній у навчальних закладах та інші.

Особливого значення набуває дослідження проблем адаптації молоді в інноваційному середовищі. Молодь відчуває суспільні та глобальні зміни, саме молодь, найбільш активна складова суспільства, здатна до прояву інноваційної активності: молоді люди краще пристосовані до впровадження інновацій, вони є генератором нових знань та ідей, мобільні, повні сил. Недостатність життєвого досвіду, відкритість молоді до нового пояснюється «експериментальним характером орієнтації в період молодості...готовністю до ризикованих дій» [1,5]. Але при професійному становленні молодим людям доводиться долати перешкоди: складність пошуку роботи, процесу адаптації до неї; перепрофілювання; неготовність на відповідному рівні виконувати свої професійні обов'язки. Більшість вітчизняної молоді останнім часом не прагне займатися науково-дослідною та винахідницькою діяльністю, оскільки це мало оплачувана і трудомістка робо-

та. Держава повинна ставити завдання розвивати інтерес і мотивувати студентів, молодих вчених, дослідників, займатися інноваційним проектами. Однак на практиці у молоді немає особливого вибору, у цих складних умовах інноваційний потенціал молоді використовується неефективно.

Висновки. Перехід до економіки знань вимагає нових сфер застосування ринку освітніх послуг, перегляду його цілей, методів, теоретичних й інституційних основ. Вважаємо, що в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з вищою освітою в умовах конкуренції на ринку освітніх послуг недостатньою мірою використовуються можливості імітаційних ігрових методів теоретичного навчання (групове інсценування конференції гомогенних та гетерогенних підгруп, бізнес-симуляція, рольова гра, ділова гра, паратеатр, тренінг тощо) і активних методів практичного навчання (ротація, коучинг тощо). Їх активне застосування, на наш погляд, є перспективним напрямом професійної підготовки фахівців, зокрема у сфері освітніх послуг, оскільки саме ці методи мають значний потенціал у забезпеченні якісної підготовки студентів, сприяють розвитку партнерських взаємин між суб'єктами освітнього процесу у вищій школі, орієнтують навчальний процес на формування здатності студентів до творчості, мають міждисциплінарний характер.

Вважаємо, що визначені інтерактивні методи навчання є перспективними з огляду на ефективну реалізацію провідних дидактичних підходів (когнітивного, соціально-рольового та поведінкового) й забезпечують перехід від організованої системи надання навчальної інформації до управління процесом набуття професійних знань і компетентностей, формування фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці. Перспективними вважаємо також активне застосування у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері освітніх послуг креативних, сугестивних і комп'ютерних технологій.

Список використаних джерел

1. Андрущенко В. П. Умови та напрями інноваційного розвитку освіти / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2009. – № 3. – С. 5–14.
2. Бобрицька В. І. Вища освіта в умовах конкуренції на ринку освітніх послуг: порівняльний аналіз досвіду України та Швеції / В. І. Бобрицька // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгомано-

ва. Серія 17. Теорія і практика навчання і виховання. – 2014. – Вип. 24. – С. 15–22.

3. Дідківська О. Актуальні проблеми працевлаштування молоді на ринку праці України / О. Дідківська // Україна: аспекти праці.– 2014. –№7.– С. 18-25.

4. Ільч Л. Ціннісні орієнтації молоді в освітньо-професійній сфері та шляхи мінімізації ризиків її соціального відторгнення на ринку праці /Л.Ільч //Україна: аспекти праці.– 2014.– №8.– С. 15-22.

5. Коваль Г. В. Молодь як суб'єкт соціального захисту /Г. В. Коваль //Інвестиції: практика та досвід.– 2012.– № 20.– С. 106-109.

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ СТУДЕНТАМИ ДИСЦИПЛІНИ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ»

Ольга Леонтенко
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
leonten@ukr.net
(Україна)

USE OF TRAINING TECHNOLOGIES WHEN STUDYING BY STUDENTS OF DISCIPLINE "CONFLICTOLOGY"

Olga Leontenko
SHEI "Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman"
leonten@ukr.net
(Ukraine)

Актуальність. Дисципліна «Конфліктологія» викладається студентам бакалаврського рівня підготовки. Основне завдання дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців знань причин та закономірностей виникнення конфліктних ситуацій в організаціях, функціональної спрямованості конфліктів, стратегій їх розв'язання та практичних навичок щодо механізму їх вирішення.